

Reċensjonijiet

L-GHASFUR TAL-ĠENNA U HREJJEJ OHRA ta' Karmenu Ellul Galea, 1976.
Paġna vii 190.

Dan il-ktejjeb fih gabra ta' 14-il hrafa u legġenda, x'uhud originali u oħrajn addattati min-naħat differenti tad-dinja, f'osthom Malta.

Fih ukoll kelmtejn ta' daħla mill-awtur li jgħidilna illi l-ħsieb tiegħu b'din il-pubblikazzjoni huwa "li nipprova nislet u nagħsar fil-qosor it-twemmin popolari ta' haddieħor f'dan il-qasam. U fejn stajt, anki harrift u żewwaqt bl-ambjent Malt."

Hemm ukoll studju qasir fuq il-kontenut minn Joe Zammit Ciantar li ha ħsieb id-disinji, waħda għal kull storja, li jixirqu hafna. Huwa jistqarr, fil-bidu nett ta' l-istudju, li Karmenu Ellul Galea, kittieb magħruf sewwa fil-kitba bil-Malti, kien issa se jidhol b'dan il-ktejb tiegħu ta' hrejjeġ u legġendi, f'qasam ieħor ta' kitba — dik għat-tfal.

Imma f'din il-ħaġa nhoss li ma naqbilx wisq. Ir-raġuni hi li għalkemm il-hrejjeġ u l-legġendi li fih il-ktejb huma sbieħ fihom infuħom u, meta qrajthom għogħbuni, qist u rajt li l-istil u l-mod kif l-awtur niseġ dawn l-istejjeġ tiegħu huma ftit u xejn tqal biex it-tfal jistgħu tabilhaqq jiggustawhom. Jingħogħbu miż-żgħażaġħ u mill-kbar żgur imma mit-tfal minix tal-fehma. Biex inkun għedt kol-lox, jista' jkun li jekk it-tfal isibu 'l xi hadd kbir li jaqrahom lhom kif jixraq huma wkoll jaslu biex jiggustaw l-hrejjeġ u l-legġendi li qed insemmu. Jekk jiġu biex jaqbdū huma l-ktejb f'idejhom nibza' li ma japprezzawhomx biżżejjeġ għax isibu li mħumiex hobbz għal snienhom.

Storja għat-tfal trid tkun miktuba bi stil mexxej, sentenzi qosra, djalogu haġ mingħajr hafna tiġbid, u hsbijiet hfief li t-tfal jifhmu malajr. Dawn l-elementi huma ftit u xejn skarsi fil-kitba ta' dawn il-hrejjeġ u l-legġendi u hu minħabba f'hekk li narahom mhux addattati wisq għat-tfal.

Karmenu Ellul Galea ried ukoll li l-hrejjeġ u l-legġendi tiegħu ma jkunux bat-tala għal kollox u għalhekk ġieli jieħu fit-tul biex ifisser din u dik il-ħaġa, iġħallem u jagħti tagħrif, jishaq fuq it-tagħlima biex hekk il-qarrej jikseb xi ħaġa ta' ġid għalih. Dawn huma hwejjeġ sbieħ u ta' min ifahħarhom imma mat-tfal ma narax li jdoqqu wisq. It-tfal għid dak li għandek tghid, sensel grajja wara oħra biex tinseġ l-istorja u tqajjem interess u l-lezzjoni toħroġ weħidha.

Mill-bqija, bhala biċċa xogħol oħra bil-Malti fil-qasam tal-hrejjeġ u l-legġendi, K. Ellul Galea ssokta jagħmel isem għalih bhala kittieb u jagħni l-letteratura Maltija. U għalhekk ma nistax ma nirrikmandax mill-qalb dan il-ktejb lill-qarrejja kollha tal-Malti.

Pamiza.

WERREJ 1976

	Paġ.
Apap Victor:	82/103
Priżma	11
Attard Emmanuel F.:	48
Deffien F'Rahal	124
Azzopardi Roman:	8
Il-Vokabularju Inġliż fil-Malti	8
Buttigieg Anton:	9
Fil - Funeral	9
Camilleri J.J.:	54
Marsalforn	78
F'Xifer il-Blat	78
In-Nifs tal-Hajja	79
Ulied Missierhom	80
F'Jum l-Imwiet	80
Innu Patrijottiku	112
In-Nuffara	118
Parassiti	20
Holm	67
Serbut Twil	99
Għada magħna	34
Dahar ta' Bagħal	52
Caruana Demajo G.:	81
X'inhi l-Poezija	91
Cassola Albert M.:	1
Iż-Żgħożija	33
Eskapiżmu	65
Cortis Jane:	97
Guħ	1
Tnabar	33
Summertime	65
Minn Fuq l-Irdum	97
Editorjal:	1
Wara l-Laqgħa Generali	33
Ir-Revizjoni ta' "It-Tagħrif"	65
Harsa Lura	97
Inqajmu Kuxjenza Nazzjonali	44
Fenech Patri Dwardu, O.S.A.:	26
"In-Nissieġa" ta' Dun Karm u "La Tessitrice" ta'	36
Giovanni Pascoli	91
Friggieri Oliver:	26
Konsiderazzjoni Dwar il-Poezija fis-Seklu 19.	36
L-Ewwel Parti	91
It-Tieni Parti	26
Kont Tifel Seklu Ilu	91